

Регіональне управління та місцеве самоврядування
УДК 005.8:502.131.1(477.81)

Бондар Віталій Дмитрович

*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри інформаційно-документних комунікацій
Національний університет «Острозька академія»*

Bondar Vitalii

*PhD in Public Administration, Associate Professor
Department of Document Studies and Information Activities
National University of Ostroh Academy
ORCID: 0000-0002-2425-3884*

Шершньова Олена Володимирівна

*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри журналістики та PR-менеджменту
Національний університет «Острозька академія»*

Shershnova Olena

*PhD in Public Administration, Associate Professor,
Department of Journalism and PR Management
National University of Ostroh Academy
ORCID: 0000-0003-1582-4515*

Стецюк Ольга Володимирівна

*начальник відділу проєктної та інвестиційної діяльності
Острозька міська рада*

Stetsiuk Olha

*Head of the Project and Investment Department
Ostroh City Council*

**ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ФАКТОР ПОСИЛЕННЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ГРОМАД В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ОСТРОЗЬКОЇ
МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ)
PROJECT ACTIVITIES OF LOCAL GOVERNMENT BODIES AS A
FACTOR OF STRENGTHENING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF
COMMUNITIES IN UKRAINE (USING THE EXAMPLE OF OSTROZ
CITY TERRITORIAL COMMUNITY)**

***Анотація.** Вступ.* Сучасні політико-економічні умови в Україні вимагають якісного підвищення спроможності органів місцевого самоврядування реалізовувати стратегії розвитку територіальних громад. Одним із чинників розвитку та підтримки громад є проєктна діяльність, що здійснюється місцевими органами влади задля досягнення сталого економічного розвитку. Проблематика проєктної діяльності є актуальною та надважливою, адже реалізація проєктів органами місцевого самоврядування є додатковим джерелом альтернативного фінансування, сприяючи розвитку соціальної інфраструктури, стимулюючи місцеве економічне зростання та реалізуючи екологічні ініціативи громади для підтримки соціально-економічної стабільності в регіоні.

Мета. Метою статті є вивчити емпіричні засади та кращі практики реалізації проєктів задля досягнення сталого розвитку на прикладі Острозької міської територіальної громади.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) праці вітчизняних науковців, які досліджують проєктну діяльність в місцевому самоврядуванні; 2) рішення сесії міської ради, звітні документи відділів міської ради; 3) результати моніторингу офіційних сайтів.

У дослідженні було використано таку методологію: аналіз документів – для вивчення реалізованих проєктів; кількісний аналіз – для дослідження сфери реалізації та фінансування проєктів; критеріальний аналіз – для вивчення проєктної діяльності Острозької міської ради за заданими параметрами; кейс-стаді – огляд найуспішніших проєктів; метод узагальнення – для формулювання висновків.

Результати. У статті вивчено емпіричні засади проєктної діяльності на прикладі Острозької міської територіальної громади. Визначено організаційний механізм управління проєктами в громаді. Окреслено основні функції Відділу проєктної та інвестиційної діяльності, що забезпечує підготовку та реалізацію проєктів. Проаналізовано успішні проєкти, що були реалізовані в Острозькій територіальній громаді, за критеріями «джерело фінансування», «сфера реалізації», «зв'язок з Цілями сталого розвитку».

Перспективи. Подальші наукові дослідження можуть бути присвячені аналізу ефективності проєктної діяльності в контексті поданих та реалізованих проєктів, а також порівнянню портфоліо проєктів суміжних територіальних громад для визначення успішних практик.

Ключові слова: проєктна діяльність, портфель проєктів, сталий розвиток, територіальна громада, органи місцевого самоврядування.

Summary. Introduction. Modern political and economic conditions in Ukraine require a qualitative increase in the capacity of local governments to implement development strategies for territorial communities. One of the factors of development and support of communities is project activity carried out by local authorities to achieve sustainable economic development. The issue of project activity is relevant and critical because the implementation of projects by local governments is an additional source of alternative financing, contributing to the

development of social infrastructure, stimulating local economic growth, and implementing environmental initiatives of the community to support socio-economic stability in the region.

Purpose. The article aims to study the empirical principles and best practices of implementing projects to achieve sustainable development using the example of the Ostroh urban territorial community.

Materials and methods. The study materials are: 1) works of domestic scientists who study project activity in local self-government; 2) decisions of the city council session, reporting documents of the city council departments; 3) results of monitoring official websites.

The following methodology was used in the study: document analysis - to study implemented projects; quantitative analysis - to study the scope of implementation and financing of projects; criterion analysis - to study the project activities of the Ostroh City Council according to the given parameters; case studies - a review of the most successful projects; generalization method - to formulate conclusions.

Results. The article studies the empirical principles of project activities using the Ostroh City Territorial Community example. The organizational mechanism for project management in the community is determined. The main functions of the Department of Project and Investment Activities, which ensure the preparation and implementation of projects, are outlined. Successful projects that were implemented in the Ostroh Territorial Community are analyzed according to the criteria "source of financing", "scope of implementation", and "connection with the Sustainable Development Goals".

Discussion. Prospects. Further scientific research can be devoted to analyzing the effectiveness of project activities in the context of submitted and implemented projects, as well as comparing project portfolios of adjacent territorial communities to identify successful practices.

Key words: *project activities, portfolio, sustainable development, territorial community, local government.*

Постановка проблеми. Сучасні політико-економічні умови в Україні вимагають якісного підвищення спроможності органів місцевого самоврядування реалізовувати стратегії розвитку територіальних громад. Одним з факторів розвитку та підтримки громад є проєктна діяльність, що здійснюється місцевими органами влади задля досягнення сталого економічного розвитку. Проблематика проєктної діяльності є надважливою, адже реалізація проєктів органами місцевого самоврядування є додатковим джерелом альтернативного фінансування, сприяючи розвитку соціальної інфраструктури, стимулюючи місцеве економічне зростання та реалізуючи екологічні ініціативи громади для підтримки соціально-економічної стабільності в регіоні. Постає необхідність вивчення досвіду окремих територіальних громад, які планомірно та успішно реалізують грантові проєкти завдяки місцевим проєктним офісам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останнє десятиліття спостерігається зростання кількості вітчизняних наукових досліджень, що вивчають проєктну діяльність в органах місцевого самоврядування. Зокрема, цією проблематикою цікавились такі науковці, як С. Богуцький, З. Бурик, Н. Васюк, К. Гамкрелідзе, А. Євдокимова, О. Карпенко, Т. Маматова, А. Осьмак, О. Попроцький, Є. Удод, Л. Шульга та ін.

Впровадження проєктного підходу в органи місцевого самоврядування вивчали А. Євдокимова, І. Кравченко, А. Баранов, О. Кубрак. У колективній публікації «Проектні методології в органах місцевого самоврядування» [1] дослідники визначили фактори впливу на впровадження проєктної діяльності, запропонували законодавчі зміни для

її посилення, обґрунтували використання методологій управління проєктами (PRINCE2 та MSP).

Важливу роль у концептуалізації основ управління проєктами місцевого розвитку заклали З. Бурик та О. Попроцький [2]. У статті «Управління проєктами у місцевому самоврядуванні» вчені визначили проєктний менеджмент як каталізатор ресурсного забезпечення сталого розвитку територіальних громад, визначили низку проблем в успішній реалізації локальних проєктів, систематизували моделі зрілості управління проєктами, які можуть бути використані органами місцевого самоврядування.

Окремі теоретичні аспекти вивчення проєктів в публічному управлінні були досліджені у статті С. Богуцького «Сутність та структура проєкту як ключового об'єкта проєктного менеджменту в публічному управлінні: теоретичні засади» [3]. Науковець розглянув основні підходи до розуміння проєктного менеджменту, описав типологію проєктів у публічній сфері, запропонував структуру елементів проєкту.

Емпіричні аспекти управління проєктами місцевого розвитку вивчали Т. Маматова та Є. Удод [4]. У дослідженні «Управління портфелем проєктів розвитку великого промислового міста: процесне моделювання і кращі практики» науковці актуалізували проблематику використання систем управління якістю за стандартами ISO для підтримки регіональних проєктів, описали досвід реалізації проєктів в установах та організаціях комунальної власності м. Кривий Ріг, обґрунтували важливість цифрового управління проєктами як сучасній технології керування проєктною діяльністю.

Концепцію гнучкого управління для реалізації проєктів в органах публічної влади досліджували у колективній публікації О. Карпенко, А. Осьмак, Н. Васюк, К. Гамкрелідзе, Л. Шульга [5]. Автори проаналізували особливості застосування гнучкого підходу на основі Agile-філософії в

проектній діяльності органів місцевого самоврядування, визначили перспективні сфери застосування методології Agile в публічному управлінні.

Таким чином, більшість авторів досліджують теоретичні та методологічні аспекти проектного менеджменту в публічному управлінні, тому набуває актуальності вивчення емпіричних аспектів проектної діяльності на регіональному рівні на прикладі конкретних територіальних громад.

Метою статті є вивчення емпіричних засад та кращих практик реалізації проєктів задля досягнення сталого розвитку на прикладі Острозької міської територіальної громади.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) праці вітчизняних науковців, які досліджують проектну діяльність в місцевому самоврядуванні; 2) рішення сесії міської ради, звітні документи відділів міської ради; 3) результати моніторингу офіційних сайтів.

У дослідженні було використано таку методологію: аналіз документів – для вивчення реалізованих проєктів; кількісний аналіз – для дослідження сфери реалізації та фінансування проєктів; критеріальний аналіз – для вивчення проектної діяльності Острозької міської ради за заданими параметрами; кейс-стаді – огляд найуспішніших проєктів; метод узагальнення – для формулювання висновків.

Виклад основного матеріалу. Проектна діяльність є важливою в різних галузях та сферах. В умовах недостатності ресурсів та у зв'язку з реалізацією концепції сталого розвитку в Україні проектний підхід почав використовуватись і в публічному управлінні, адже сталий розвиток будь-якої території потребує додаткових фінансових ресурсів. На думку науковців, використання проєктів в місцевому самоврядуванні допомагає реалізувати стратегічні цілі територіальних громад та дозволяє залучати додаткові ресурси (кошти з державного бюджету, які спрямовані на

місцевий розвиток, та гранти, що надаються іншими фінансовими установами та інвесторами для реалізації проєктів відібраних на конкурсних засадах) та реалізувати низку проєктів для втілення стратегічних ініціатив [2, с. 248].

За об'єкт аналізу проєктної діяльності оберемо Острозьку міську територіальну громаду, яка є найбільшим культурним осередком Рівненщини зі значним науково-інтелектуальним та туристичним потенціалом. У таблиці 1 визначено основні характеристики територіальної громади.

Таблиця 1

Основні характеристики Острозької територіальної громади

№	Показник	Острозька МТГ
	Площа територіальної громади	704,7 км ²
	Кількість населених пунктів	55
	Чисельність населення громади	42 678 осіб
	Густота населення	61 особа/км ²
	Найбільша частка зайнятості населення (станом на 2021 р.)	Освіта (30,7%)

Джерело: складено авторами за [6; 7]

З таблиці 1 спостерігаємо, що у порівнянні з сусідніми громадами Рівненської області Острозька міська територіальна громада є найбільшою за територією та кількістю населення та визначається високою часткою зайнятості населення в освітній сфері.

Основними чинниками ефективності проєктного менеджменту в діяльності територіальних громад є організаційний, правовий, публічний та екологічний чинники. Організаційний фактор полягає у витворенні інституції, яка б займалась підготовкою та реалізацією проєктів для сталого розвитку громад. 27 березня 2020 р. в Острозькій територіальній громаді була створена така інституція під назвою Відділ проєктної та інвестиційної діяльності. Метою діяльності відділу стало залучення додаткових позабюджетних коштів для розв'язання місцевих проблем. Згідно з

Положенням про відділ основними завданнями підрозділу є: організація проєктної діяльності в Острозькій МТГ; залучення додаткових фінансових ресурсів для розвитку громади; соціальна мобілізація жителів громади до участі у конкурсах різного рівня; моніторинг проєктних пропозицій, грантів для подальшого інвестування у розвиток міста; методична допомога у підготовці та реалізації проєктів громади [8].

Відділ проєктної та інвестиційної діяльності бере участь у подачі грантових заявок до Міжнародного фонду «Відродження», Українського культурного фонду, Міністерства регіонального розвитку України, Міністерства молоді та спорту України, Рівненської обласної державної адміністрації, Програми розвитку «U-LEAD з Європою», Фонду Східної Європи, House of Europe, Міністерства закордонних справ Японії «Кусаноне», IREX, USAID «ГОВЕРЛА», Фонду співробітництва «Центральноєвропейська ініціатива» (ЦЄІ), «Екоклуб», БФ «Рокада», БФ «Наше майбутнє», Фонду Солідарності (Республіка Польща), Представництва ООН в Україні, Транскордонної співпраці INTERREG NEXT, Фонду родини Б. Гаврилишина.

Проаналізуємо основні проєкти, реалізовані Відділом проєктної та інвестиційної діяльності Острозької МТГ за 2022-2024 рр. (див. табл. 2).

Таблиця 2

Портфоліо успішних проєктів в Острозькій МТГ за 2020-2024 рр.

№	Назва проєкту	Джерело фінансування	Сума (грн)	Результати	Сфера	Відповідність ЦСР
1	Проєкт «Повір у себе бо «Надія є»	Внутрішнє (кошти обласного бюджету та Міністерства молоді та спорту)	150 тис. грн	Облаштування тренажерного залу для молоді	Соціальна	ЦСР № 3. Міцне здоров'я та благополуччя
2	Молодіжна столиця України-2022	Внутрішнє (Міністерство молоді та спорту)	600 тис. грн	Активізація співпраці між молоддю та місцевою владою	Соціальна	ЦСР № 11. Сталий розвиток міст і громад
3	Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів	Зовнішнє (USAID «Говерла»)	8 млн 113 тис. грн	Отримання техніки, спорядження та канцелярії	Соціальна-економічна	

	місцевого самоврядування					
4	Створення дитячого центру «Центр Добра»	Внутрішнє (Благодійний фонд «Рокада»)	295 тис. грн	Облаштування приміщення для дозвілля молоді	Соціальна	ЦСР № 4. Якісна освіта
5	Інтеграція дітей внутрішньо переміщених осіб в життя Острозької громади шляхом використання освітніх, психологічних та культурних інструментів	Внутрішнє (Благодійний фонд «Рокада»)	144 тис. грн	Облаштування кабінету психолога	Соціальна	
6	Проект «Світло. Тепло. Комфортно в «Центрі Добра»	Внутрішнє (Рівненський обласний благодійний фонд «Наше майбутнє», Острозька міська рада)	266 тис. грн	Заміна аварійних вікон, придбання обладнання для енергозбереження	Енергозбереження	
7	Проекти обмінної програми Україна-Польща «Два міста-спільна історія - промоція та збереження культурної спадщини у містах Острог та Сандомир»	Внутрішнє (Міністерство молоді та спорту України)	257 тис. 800 грн	Обмін культурним досвідом	Соціальна	ЦСР № 4. Якісна освіта
8	Програма «Ноути для молоді»	Змішане (USAID «Говерла», IREX, Міністерство молоді та спорту України, СпівДія)	369 тис. грн	Забезпечено 15 ноутбуками дітей із числа внутрішньо переміщених осіб	Соціальна	ЦСР № 4. Якісна освіта
9	Проект SOERA	Зовнішнє (USAID «Говерла», UK Aid)	50 тис. \$	Покращення управління комунальним майном	Інфраструктура	ЦСР № 9. Промисловість, інновації та інфраструктура
10	Мандрівний табір «Стежками князів Острозьких»	Внутрішнє (ГО «Центр суспільних перетворень, Міністерство молоді та спорту)	150 тис. грн	Популяризація здорового способу життя	Соціальна	ЦСР № 3. Міцне здоров'я та благополуччя
11	Проекти «Розвиток органічного агідництва в територіальних громадах», «Енергетична ефективність переробки агро	Зовнішнє (ініціатива уряду Німеччини в рамках програми DeveloPPP «Rebuilding Ukraine» та GIZ)	390 тис. євро	Побудовано холодильну камеру на 140 т. ягоди, встановлено сонячну станцію на 350кВт,	Інфраструктура	ЦСР № 9. Промисловість, інновації і інфраструктура та № 7. Використання

	продукції в умовах відновлення України»			соціальний компонент 17кВт сонячна станція на КНП «Острозька багатoproфiл ьна лiкарня»		вiдновлювал ьної енергiї
--	---	--	--	--	--	--------------------------

Джерело: складено авторами за [9]

Вміст таблиці № 2 ілюструє, що джерела фінансування проєктів мають різне походження: внутрішнє (національне) та зовнішнє (міжнародне), державне та приватне. Панівним джерелом фінансування (68 %) є внутрішні фінансові ресурси, що виділяються з державного та обласного бюджетів, кошти благодійних фондів та громадських організацій. Також для реалізації проєктів залучається зовнішнє фінансування завдяки організаціям USAID, IREX, UK Aid, GIZ. Специфікою зовнішнього фінансування є реалізація масштабніших за обсягом проєктів, наприклад, фінансування проєктів USAID «Говерла». За кількістю джерел фінансування одного проєкту спостерігається майже паритет, а саме: монофінансування (1 донор) та поліфінансування (кілька донорів) мають частку у 54 та 46 % відповідно.

За сферами реалізації переважають соціальні проєкти з часткою близько 60 % від загальної кількості. Вони спрямовані на підтримку молоді в громадах, інтеграцію внутрішньо переміщених осіб в діяльність громади, розвиток освітніх та культурних заходів. Меншу частку мають енергоощадні та інфраструктурні проєкти, хоча вони мають важливе значення для посилення сталого розвитку територіальної громади.

У контексті Цілей сталого розвитку успішні проєкти Острозької МТГ найбільше спрямовані на реалізацію ЦСР № 4. «Якісна освіта» (3 проєкти), ЦСР № 3. «Міцне здоров'я та благополуччя» (2 проєкти) та ЦСР № 9. «Промисловість, інновації та інфраструктура» (2 проєкти). Окремі проєкти пов'язані з ЦСР № 11. «Сталий розвиток міст і громад», ЦСР № 7.

«Використання відновлювальної енергії». Частина проєктів не має зв'язку з конкретною ціллю сталого розвитку, що свідчить про багатоаспектність проєктів.

Найуспішнішими проєктами відділу є проєкти, які підсилювали один одного та давали поштовх до розвитку та вирішення актуальних проблем жителів громади, зокрема: «Створення дитячого центру ЦЕНТР ДОБРА», що мав на меті облаштування приміщення Острозької дитячої бібліотеки для повноцінного та комфортного дозвілля дітей та молоді з числа ВПО, проведення навчання, роботи, спрямованої на стабілізацію та відновлення їхнього психоемоційного стану, а також організації інтеграційних заходів. Цей проєкт було підсилено проєктом: «Світло. Тепло. Комфортно в «Центрі Добра», що дало можливість здійснити ремонт приміщення, заміну вікон та придбання енергозберігаючого обладнання. Іншим важливим проєктом є отримання нового іміджевого статусу для м. Острога – «Молодіжна столиця України-2022», що дало можливість залучити на молодіжні ініціативи громади близько 3 млн грн, для впровадження соціальних, культурних, освітніх проєктів, а для проведення Всеукраїнського форуму для молоді «Будемо жити в Україні» – 600 тис. грн.

Глобальним та важливим проєктом, що сприяв сталому розвитку громади є проєкт: «Розвиток органічного ягідництва в територіальних громадах», завдяки якому у 2022-2023 рр. було закладені основи вирощування органічної ягоди для молодих фермерів громади, сертифіковано 15 га полів для вирощування органічної малини, а у 2024 р. підсилено проєктом «Енергетична ефективність переробки агропродукції в умовах відновлення України», що дав можливість побудувати холодильну камеру на 140 т для зберігання органічної малини та встановлення сонячної станції на 305 кВт у тому числі сонячну станцію на 17кВт в КНП «Острозька багатопрофільна лікарня». Загалом проєкт заклав основу для розвитку агропромислового комплексу в Острозькій територіальній громаді та

стратегічного планування будівництва Індустріального екопарку «Ozhenyn Industry».

Висновки й перспективи подальших досліджень. Таким чином, на основі огляду теоретичних та практичних засад використання проєктного підходу в публічному управлінні, можна констатувати, що проєктна діяльність органів місцевого самоврядування є важливим фактором у посиленні сталого розвитку територіальних громад. Для підвищення ефективності проєктного менеджменту в місцевому самоврядуванні важливим є створення відділів проєктної діяльності або проєктних офісів. Проєктна діяльність в Острозькій міській територіальній громаді активно реалізується завдяки внутрішнім та зовнішнім джерелам фінансування. Успішні проєкти, реалізовані в громаді, мають переважно соціальний характер та спрямовані на підтримку молоді, інтеграцію внутрішньо переміщених осіб в життя громади, розвиток освітньо-культурних ініціатив. У контексті реалізації Цілей сталого розвитку найбільше реалізуються проєкти пов'язані з ЦСР № 4. «Якісна освіта», ЦСР № 3. «Міцне здоров'я та благополуччя» та ЦСР № 9. «Промисловість, інновації та інфраструктура» хоча спостерігається поступове залучення інших ЦСР.

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо в аналізі ефективності проєктної діяльності в контексті поданих та реалізованих проєктів, а також у порівнянні портфоліо проєктів суміжних територіальних громад для визначення та впровадження успішних практик.

Література

1. Євдокимова А. В., Кравченко І. О., Баранов А. В., Кубрак О. М. Проектні методології в органах місцевого самоврядування. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2022. № 2. С. 175–180. DOI: 10.21272/1817-9215.2022.2-21

2. Бурик З. М., Попроцький О. П. Управління проектами у місцевому самоврядуванні. *Економіка і регіон*. 2022. № 4. С. 247–256. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4\(87\).2806](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.4(87).2806)

3. Богуцький С. Сутність та структура проекту як ключового об'єкта проєктного менеджменту в публічному управлінні: теоретичні засади. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. № 1. С. 86–101.

4. Маматова Т. В., Удод Є. Г. Управління портфелем проєктів розвитку великого промислового міста: процесне моделювання і кращі практики. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. Вип. 6. С. 42–48.

5. Карпенко О., Осьмак А., Васюк Н., Гамкрелідзе К., Шульга Л. Особливості та перспективи застосування гнучкого управління у проєктній діяльності органів публічної влади. *Аспекти публічного управління*. 2024. Т. 12. № 4. С. 67–72.

6. Стратегія розвитку Острозької міської територіальної громади до 2027 р. URL: https://drive.google.com/file/d/1wjBPbx9vNGiqr_51iMSjphoPKIDqXRry/view (дата звернення: 22.08.2025).

7. Острозька територіальна громада. URL: <https://decentralization.ua/newgromada/4514> (дата звернення: 22.08.2025).

8. Положення про відділ проєктної та інвестиційної діяльності виконавчого комітету Острозької міської ради: рішення Острозької міської ради Рівненської області № 1162 від 29 травня 2020 р. URL: <https://old.ostroh-rada.gov.ua/documents/decisions/2020> (дата звернення: 22.08.2025).

9. Про виконання плану роботи відділу проєктної та інвестиційної діяльності за період 2022-2024 рр. URL: 2022: <https://www.facebook.com/share/p/1LcUZ2zoTa/> 2023: <https://www.facebook.com/share/p/19e7G8ZQKg/> 2024:

<https://www.facebook.com/share/p/1BZxAqeh3T/> (дата звернення: 22.08.2025).

References

1. Yevdokymova, A.V., Kravchenko, I.O., Baranov, A.V. and Kubrak, O.M. (2022), “Project methodologies in local self-government bodies”, *Visnyk Sums'koho derzhavnoho universytetu. Seriya Ekonomika*, vol. 2, pp. 175–180.
2. Buryk, Z.M. and Poprots'kyi, O.P. (2022), “Project management in local self-government”, *Ekonomika i rehion*, vol. 4, pp. 247–256.
3. Bohuts'kyi, S. (2023), “The essence and structure of the project as a key object of project management in public administration: theoretical foundations”, *Naukovyy visnyk: Derzhavne upravlinnya*, vol. 1, pp. 86–101.
4. Mamatova, T.V. and Udod, Ye.H. (2023) “Management of a portfolio of projects for the development of a large industrial city: process modeling and best practices”, *Dniprovs'kyi naukovyy chasopys publichnoho upravlinnya, psykholohiyi, prava*, vol. 6, pp. 42–48.
5. Karpenko, O., Os'mak, A., Vasyuk, N., Hamkrelidze, K. and Shul'ha, L. (2024) “Features and prospects for the application of flexible management in the project activities of public authorities”, *Aspekty publichnoho upravlinnya*, tom 12, vol. 4, pp. 67–72.
6. Ostroh City Council (2020), “Development Strategy of the Ostroh City Territorial Community until 2027”, available at: https://drive.google.com/file/d/1wjBPbx9vNGiqr_51iMSjphoPKIDqXRry/view (Accessed 08 August 2025).
7. Ostroh Territorial Community, available at: <https://decentralization.ua/newgromada/4514> (Accessed 08 August 2025).
8. Ostroh City Council (2020), “Regulations on the Department of Project and Investment Activities of the Executive Committee of the Ostroh City

Council”, available at: <https://old.ostroh-rada.gov.ua/documents/decisions/2020>
(Accessed 08 August 2025).

9. Ostroh City Council (2022–2024), “On the implementation of the work plan of the project and investment activity department for the period 2022–2024”, available at: URL: 2022: <https://www.facebook.com/share/p/1LcUZ2zoTa/>
2023: <https://www.facebook.com/share/p/19e7G8ZQKg/> 2024:
<https://www.facebook.com/share/p/1BZxAqeh3T/> (Accessed 22 August 2025).